

Cuma Hutbesi, 24.07.2015

Kâbe ve haccın manası

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ فِيهِ
آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مِّمَّا مَقَّامُ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ
الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ

Muhterem Cemaat!

Yüce Allah şöyle buyuruyor: “Doğrusu insanlar için yeryüzünde kurulan ilk ev, Mekke’de bulunan, âlemlere doğru yolu gösteren Kâbe’dir. Orada apaçık deliller vardır; İbrâhim’in makamı vardır; kim oraya girerse, güvenlik içinde olur; oraya yol bulabilen insana Allah için Kâbe’yi haccetmesi farzdır. Kim inkâr ederse bilsin ki, doğrusu Allah âlemlerden müstağnidir.”¹

Değerli Kardeşlerim!

Kâbe’yi ziyaret, Hz. İbrâhim zamanından putperestliğin yayılışına kadar, tevhit esaslarına uygun olarak sürdürülmüştür. Mekke’de putperestliğin başlamasıyla müşrikler Kâbe ve çevresine çok sayıda put dikerek burayı puthaneye çevirmişlerdir. Hz. İbrâhim’in dinine bağlı Hanîfler gibi birçok kişi ise Kâbe’yi putperest anlayışın dışında ziyarete devam etmiştir. Mekke müşrikleri Kâbe’yi ve etrafını putlarla doldurmalarına rağmen hiçbir zaman onu bu putlara nispet etmemişler, daima Beytullah olarak görmüşlerdir. Fakat kendilerini Allah’a yaklaştırdığına inandıkları putlara kurban kesip dua etmekten de vazgeçmemişlerdir.

Muhterem Müslümanlar!

Hz. Peygamber, risalet görevinin en önemli misyonu olarak putperestliği ortadan kaldırmak istemiş, Kabe’yi yeniden tevhidin merkezi hâline getirmeyi arzu etmiştir. Nihayet Medine’ye hicretten sonra gerçekleştirdiği faaliyetlerin ardından Mekke’yi Müslümanların fethine açarak Kabe’yi putlardan temizlediği gibi, Hz. Bilal’in ezanıyla birlikte Kâbe’de yeniden Allah’ın adı yankılanmaya başlamıştır. Artık bundan sonra içine şirk bulaşmış hac uygulamaları lağvedilip Hz. İbrâhim’den beri devam eden tevhit esaslı hac ibadeti yeniden hayat bulmuştur.

Muhterem Müminler!

Hac ibadeti neredeyse bütün dinlerde mevcut olup, kutsal kabul edilen mekânlarda belli ritüellerin tekrarlanması şeklinde gerçekleştirilirdi. Haccın temelinde uluhiyetin herhangi bir yerde tecellisi inancı yatmaktadır. Kur’ân-ı Kerîm, yoluna gücü yetenlerin hac görevini ifa etmesinin Allah’ın

insanlar üzerinde bir hakkı olduğunu belirtmekte², Hz. Peygamber de haccın İslam’ın beş şartından birini teşkil ettiğini haber vermektedir.³

Muhterem Müminler

Hac ibadetinin müminlerin hayatında büyük anlamı vardır. Öyle ki Resûl-i Ekrem, Allah rızası için hacceden ve haccın belirli günlerinde cinsel ilişkiden, ayrıca günah sayılan davranışlardan sakınan kimsenin annesinden doğduğu gün gibi günahlarından arınmış olarak memleketine döneceğini müjdelemiştir.⁴ Bir başka hadiste de şöyle buyurulmaktadır: “Hac ile umreyi birbirine ekleyin. Çünkü bunlar körüğün demir, gümüş ve altının kirini gidermesi gibi fakirliği ve günahları giderir. Makbul bir haccın karşılığı ancak cennettir.”⁵

Müminin hem malı hem de bedeniyle gerçekleştirdiği bir ibadet olan hac insanın bütün varlığını ilgilendirir ve bu haliyle külli bir teslimiyetin ifadesidir. Diğer yükümlülükler gibi hac da insan merkezli ve insanın ihtiyaç duyduğu hayırların tahakkukunu hedef alan bir ibadettir.

Hac ibadetinin fert ve Müslüman toplum açısından sağladığı manevi kazançların kişiden kişiye, toplumdaki topluma ve devirden devire farklılık arzettiği görülür. Bunun çeşitli sebepleri vardır. Her insan niyetine, iradesine ve yeteneklerine bağlı olarak hacdan farklı nasipler elde edebileceği gibi, hiç nasip almadan bu seyahatten dönenlerin bulunması da mümkündür. Bu sebeple hac ibadetinin sembollerinden ziyade asıl maksadına vakıf olmak gerekir.

Rabbim bütün ibadetlerimizi kabul buyursun!

İRŞAD
BAŞKANLIĞI | IGMG

¹ Âl-i İmrân suresi, 3:96-97.

² Âl-i İmrân suresi, 3:97

³ Buhârî, “İmân”, 1, 2; Müslim, “İmân”, 19-22; Tirmizî, “İmân”, 3

⁴ Müslim “Hac”, 438

⁵ Tirmizî, “Hac”, 2